

Sodelovanje s talibani ali smrt

Zubair prihaja iz Afganistana in je računalniški inženir. Leta 1994, ko je bil star osem let, se je skupaj z družino preselil v Pakistan, od koder so se vrnili leta 2002. Zubair je začel obiskovati sedmi razred kabulske srednje šole Amani (*Förderverein Amani-Oberrealschule Kabul*), v kateri je bil učni jezik nemščina. Sočasno se je učil tudi dari, ki ga pred tem ni govoril. Po končani srednji šoli se je vrnil v Pakistan, kjer je na Univerzi Iqra diplomiral iz računalništva. Naslednji dve leti je preživel v Indiji, kjer je na Ghandijevi univerzi pridobil dva magisterija, in sicer na programih Računalniški inženiring in Mrežne tehnologije. V Afganistan se je vrnil leta 2009 in eno leto pozneje pridobil tako Microsoftov kot tudi CISCO-v certifikat za mrežnega inženirja.

Leta 2010 je začel delati za ameriško vojsko in pozneje za poljski kontingent v Natu. Petnajstega oktobra 2012, ko je bil star 26 let, so ga aretirali talibani in ga zaprli za devetnajst dni. Zubair pravi, da talibani ne spoštujejo ljudi in da je bil zapor podoben »živalskemu vrtu«. Zaporniki so bili notranje izpraznjeni, izgubili so vse upanje in cilje. Talibani so Zubairju prepovedali, da bi še naprej delal za Nato, kar je po njegovem mnenju v nasprotju z islamom, ki uči, da naj bo vernik tudi delavec. Izpustili so ga po posredovanju njegove matere, ki je Paštunka in naj bi bila zato po mnenju talibanov vredna večjega zaupanja: ker je pripadnica iste etnične skupine, so ji verjeli, ko je – z roko na Koranu – prisegla, da Zubair nikoli ni sodeloval s katerokoli tujo vojsko.

Afganistanec, ki ima problem s talibani, ima dve možnosti: da izpolnjuje njihova navodila ali pa tvega smrt. Talibani so povsod, zasedajo pomembne položaje v vladi in imajo izjemno dobro razvit nadzorni sistem. Zato je Zubair upošteval materino željo in leta 2012 zapustil službo pri Natu. Njegov šef odpovedi ni hotel sprejeti, zanimal ga je vzrok zanjo. Zubair mu ni povedal, da so ga zaprli talibani,

saj je vedel, da bi ga Nato v tem primeru preiskoval in postavljala neprijetna vprašanja: Zakaj si še zmeraj živ? Kako to, da so te izpustili? Ali imaš kakršnekoli stike s talibani?

Leta 2013, potem ko je brez dela tri mesece sedel doma, se je odločil, da bo ustanovil podjetje. Potreboval je 10.000 evrov, ki mu jih je posodil oče. Začel je razvijati računalniška omrežja in se prijavljati na ameriške, indijske in japonske projekte. Bil je uspešen in podjetje je raslo – zaposlenih je imel 150 delavcev. V enem letu je navezal zelo dobre stike, delal je v sektorju ameriške vojske za razvoj omrežij. Takrat je sklenil tudi poslovno partnerstvo z nekaj Afganistanci. Upravljali so hotel in gostišča ter vodili varnostno službo za varovanje tujcev. V tem poslu je imel triodstotni delež. Prav tako je ilegalno prodajal alkohol.

Leta 2006 je vlada uvedla strogo cenzuro interneta, med drugim je cenzurirala filme in glasbo. Potem ko je pustil službo v vojski, je Zubair ustanovil tudi podjetje, ki je ponujalo varno spletno povezavo do cenzuriranih vsebin. Živel je svoje sanje: imel je nekaj podjetij in denar za investicije. Toda talibani so ga ponovno našli. Vsake dva tedna, skupaj šestkrat ali sedemkrat, so ga poklicali in mu grozili z umorom, če ne bo zaprl hotela, ki so ga dojemali kot grožnjo zaradi pretežno zahodnih gostov. Nekoč se je skrivoma sestal z ministrom za komunikacije. Avto je parkiral zunaj. Nenadoma je močno eksplodiralo in izkazalo se je, da je razneslo Zubairjev avto. Po eksploziji so ga poklicali talibani in rekli, da se bodo naslednjič prepričali, da bo v avtu tudi on. Takrat je najel osebne stražarje, ki so ga nenehno spremljali, kar je začelo močno ovirati njegovo življenje – nič več ni bil svoboden človek. Zaradi čedalje pogostejših oboroženih napadov na ulicah se je odločil za dodatne varnostne ukrepe, med katerimi je bila tudi telesna preiskava obiskovalcev stanovanja, ki so ga začeli njegovi vse redkejši prijatelji klicati Guantanamo. Nekega dne, bilo je ob osmih zjutraj, je eksplodiralo v hotelu, ki ga je upravljal. En varnostnik je umrl, Zubair pa je izgubil ves investiran denar. Nebo nad njim je začelo temneti in postajalo je čedalje mračnejše. Vedel je, da ga nekdo v njegovi bližini izdaja talibanom, a ni vedel kdo. Ugotovil je, da ne more več živeti tako nesvobodno, in se odločil, da zapusti državo. Za mnenje je vprašal očeta, ki mu je odgovoril, da mora odločitev sprejeti sam.

Zubair v Pakistanu ne bi bil varen, saj je tam uradno poveljstvo talibanov, poleg tega bi lahko dobil vizo le za šest mesecev. Lahko bi odšel v Dubaj, vendar pa bi lahko dobil le poslovno vizo, saj Dubaj nima azilnega sistema. Zato je zbežal v Evropo in v Sloveniji vložil prošnjo za azil. Želi si zgolj varnosti.

Ko je Zubair odšel, so talibani poklicali njegovega očeta in mu rekli, da naj najde svojega sina, sicer ga čaka smrt. Zato je pobegnil tudi on – trenutno je v Avstriji. Afganistan, kjer se še vedno skrivajo preostali člani Zubairjeve družine, je bil prisiljen zapustiti, ker je bil porok pri ustanavljanju Zubairjevih podjetij. Vendar Zubair pravi, da za njegov beg niso krivi talibani, temveč vlada, ki ga ni podpirala in zaščitila pred njimi. Če bi se Zubair vrnil v Afganistan, bi ga talibanske milice zagotovo našle in aretirale.